

**SPRAWOZDANIE  
Z REALIZACJI  
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY  
NA LATA 2021-2023  
ZA 2022 ROK**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 został uchwalony 29 grudnia 2020 roku – uchwała Nr XXIII/222/2020 Rady Miejskiej we Wschowie.

Sprawozdanie zostało sporządzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, który został wyznaczony do koordynowania monitoringu realizacji Programu poprzez zbieranie i analizowanie danych pozyskanych od instytucji i podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 są następujące instytucje:

- Urząd Miasta i Gminy Wschowa
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
- Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med”
- Muzeum Ziemi Wschowskiej
- Komenda Powiatowa Policji we Wschowie
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie
- Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Wschowa.

Program skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Miasta i Gminy Wschowa. Działania instytucji realizujących Program wpisują się w przesłanki ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, a mianowicie: dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i w wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Celem strategicznym Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Wschowie na lata 2021 – 2023 jest stworzenie wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu jej prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzina jest pierwszym, najważniejszym i naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu system wartości i ukierunkowuje jego aktywność, a także postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina poprzez zaspakajanie potrzeb takich jak poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji, przynależności, możliwości wymiany uczuć, potrzeby miłości, bliskiego kontaktu, zrozumienia, uznania i szacunku, stwarza warunki do prawidłowego rozwoju osobowości swych członków. Kształtuje człowieka dojrzałego emocjonalnie i zrównoważonego psychicznie. W tej dziedzinie rodzina spełnia zadania zarówno wobec swych członków, jak też wobec społeczeństwa, przyczyniając się do ochrony jego zdrowia psychicznego.

Powyższy cel strategiczny jest osiągany poprzez realizację siedmiu celów operacyjnych:

- I. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo – wychowawcze wobec dzieci.
- II. Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży
- III. Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy
- IV. Wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia
- V. Wspieranie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny
- VI. Reintegracja rodziny
- VII. Tworzenie systemu wspierania rodziny.

Nadmienić należy, że działania podejmowane w 2022 roku, w związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2, a następnie stanem zagrożenia epidemiologicznego przeprowadzone były z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa i z uwzględnieniem obostrzeń. Nie wpłynęło to jednak znacząco na realizację celów operacyjnych Programu.

**I. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo – wychowawcze wobec dzieci.**

W 2022 roku współpraca między poszczególnymi instytucjami realizującymi Program zmierzała do zapewnienia rodzinom wymagającym wsparcia pomocy finansowej i rzeczowej – budowania bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

Dbając o bezpieczeństwo socjalne rodzin Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2021 działał na podstawie różnych ustaw, do najważniejszych należą:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- 2) ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 3) ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- 4) ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 5) ustawa z dnia 11 lutego 2011r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 6) ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 7) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne
- 8) ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w 2022 roku na podstawie powyższych ustaw udzielał pomocy w formie świadczeń finansowych, które pozwoliły rodzinom na zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb życiowych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2018 - 2022 zostały objęte wsparciem zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

<b>Rok</b>	<b>liczba rodzin ogółem</b>	<b>liczba osób w rodzinie</b>	<b>liczba rodzin z dziećmi</b>	<b>rodzina z 1 dzieckiem</b>	<b>rodzina z 2 dzieci</b>	<b>rodzina z 3 dzieci</b>	<b>rodzina z 4 dzieci</b>	<b>rodzina z 5 dzieci i więcej</b>
<b>2018</b>	766	1793	322	139	94	54	18	17
<b>2019</b>	671	1496	295	126	90	44	20	15
<b>2020</b>	572	1243	237	91	81	36	20	9
<b>2021</b>	486	1053	190	70	61	34	18	7
<b>2022</b>	391	823	139	42	45	31	14	7

Z analizy danych wynika, że od 2018 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Wschowa maleje.

Świadczenia z pomocy społecznej głównie wypłacane były osobom i rodzinom, których dochód w roku 2022 nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego (dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776,00zł, natomiast dla osoby w rodzinie 600,00zł ) z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeby ochrony macierzyństwa.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2018 - 2022 uzyskały pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie z różnych przyczyn trudnej sytuacji życiowej.

<b>Przyczyny trudnej sytuacji życiowej</b>	<b>Liczba rodzin objętych pomocą w 2018 roku</b>	<b>Liczba rodzin objętych pomocą w 2019 roku</b>	<b>Liczba rodzin objętych pomocą w 2020 roku</b>	<b>Liczba rodzin objętych pomocą w 2021 roku</b>	<b>Liczba rodzin objętych pomocą w 2022 roku</b>
ubóstwo	308	272	218	216	189
Bezrobocie	224	212	207	196	142
niepełnosprawność	362	338	293	269	218
długotrwała lub ciężka choroba	362	331	221	211	141
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	112	66	29	19	6
- w tym rodziny niepełne	81	47	14	8	1
- w tym rodziny wielodzietne	20	15	5	7	2
potrzeba ochrony macierzyństwa	94	96	64	44	35

Jak wynika z danych Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w 2022 roku na 391 rodzin objętych pomocą społeczną 6 rodzin tj. 1,5 % stanowiły rodziny borykające się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa 35 rodzin otrzymało pomoc w formie świadczeń tj. 8,95 % ogółu rodzin, które otrzymały pomoc. W 2022 roku w przedstawionym zakresie zaobserwowano tendencję malejącą w porównaniu do lat 2018-2021.

Z obserwacji sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi wynika, że ich trudności w powyższej sferze są skorelowane z problemami takimi jak bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała lub ciężka choroba.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie od 2019 roku uczestniczył w realizacji programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Realizując ten program wspierano rodziny finansowo i rzeczowo w formie posiłku.

Ogólna liczba osób korzystających z posiłku w formie rzeczowej w latach 2019 – 2022 ilustruje poniższa tabela.

Rok	2019	2020	2021	2022
Liczba dzieci przedszkolnych korzystających z posiłku	103	34	45	51
Liczba dzieci szkolnych korzystających z posiłku	252	195	156	89
Liczba osób dorosłych korzystających z posiłku	104	100	94	71
<b>Ogółem</b>	<b>410</b>	<b>304</b>	<b>262</b>	<b>201</b>
<b>W tym na wsi</b>	120	79	73	57

Z powyższych danych wynika, na przestrzeni lat 2019-2022 maleje liczba osób korzystających z posiłków.

W latach 2018 - 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych, których wypłata jest finansowana ze środków własnych gminy. Poniższa tabela przedstawia liczby rodzin, które otrzymały dodatki mieszkaniowe w poszczególnych latach.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin, którym wypłacano dodatki mieszkaniowe	85	49	39	32	28

Jak obrazuje powyższa tabela z dodatku mieszkaniowego od 2018 roku do 2022 roku na terenie Gminy Wschowa korzysta coraz mniej rodzin. Rodziny otrzymujące dodatek mieszkaniowy korzystały w latach 2018- 2021 z dodatku energetycznego. W 2018 roku 25 rodzin, w 2019 roku 17 rodzin, w 2020 roku 15 rodzin, w 2021 roku 9 rodzin korzystało z dodatku energetycznego, w 2022 roku dodatek energetyczny wypłacany był dla 5 rodzin.

Dużym wsparciem finansowym dla rodzin z dziećmi o niskich dochodach z terenu Gminy Wschowa były świadczenia rodzinne. W 2022 roku zasiłek rodzinny przysługiwał, jeżeli dochód rodziny, w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 674,00 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – nie przekracza kwoty 764,00 zł. Wysokość zasiłków rodzinnych wynosi: 95,00 zł na dziecko w wieku do 5 lat; 124,00 zł na dziecko w wieku od 5 do 18 lat; 135,00 zł na dziecko w wieku od 18 do 24 lat.

<b>Świadczenia rodzinne</b>	<b>Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2018</b>	<b>Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2019</b>	<b>Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2020</b>	<b>Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2021</b>	<b>Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2022</b>
zasiłek rodzinny	1159	914	760	634	551 (w tym 21 UKR)
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	83	96	61	58	42
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	161	172	121	120	87( w tym 1 UKR)
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	61	62	50	47	28
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	57	63	53	45	35
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	209	190	182	168	151
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	147	140	135	117	106

dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	625	579	566	478	338
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	128	124	120	104	83

Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli w latach 2018 – 2022 maleje liczba rodzin otrzymujących wsparcie w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. W 2022 roku z zasiłku rodzinnego korzystało na terenie gminy Wschowa 21 rodzin ukraińskich. Jedna z rodzin ukraińskich otrzymała jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

W latach 2018 - 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W ramach realizacji tej ustawy osoby mają możliwość skorzystania ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na terenie Gminy Wschowa maleje liczba osób korzystających z tej formy wsparcia, co przedstawia poniższa tabela.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z świadczenia z funduszu alimentacyjnego	107	122	111	99	94

W wyniku urodzenia dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie rodzicielskie na okres od dnia porodu, objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka na okres od 52 tygodni do 71 tygodni – w zależności od liczby dzieci. Korzystanie z świadczenia rodzicielskiego na terenie Gminy Wschowa w latach 2019 – 2022 przedstawia poniższa tabela.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Świadczenie rodzicielskie	117	119	100	84	79



Od 2019 roku liczba osób korzystających z świadczenia rodzicielskiego maleje. W 2022 roku świadczenie rodzicielskie dodatkowo otrzymały 2 osoby pochodzenia ukraińskiego.

Rodziny z dziećmi na terenie Gminy Wschowa korzystały ze świadczenia wychowawczego „500+”.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin otrzymujących świadczenie wychowawcze „500+”	1631	2260	2315	3866	2224

Od lipca 2019 roku zniesiono kryterium dochodowe, które wcześniej trzeba było spełnić, aby otrzymać świadczenie wychowawcze „500+” na pierwsze dziecko. Spowodowało to wzrost liczby rodzin objętych tą formą pomocy. Od czerwca 2022 roku wypłatę świadczenia „500+” przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie po 1 czerwca 2022 roku kontynuuje zadania związane z koordynacją dotyczącą wcześniejszych okresów zasiłkowych.

W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie wydawał rodzinom wielodzietnym Karty Dużej Rodziny.

Liczbę wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2018 – 2022 przedstawia poniższa tabela.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	324	1018	266	154	880

Wzrost liczby wydanych kart dużej rodziny w 2022 roku spowodowany był wprowadzeniem uprawnień do wyższych progów zamrażających ceny prądu wynikających z ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku.

Na terenie Miasta i Gminy Wschowa Partnerami Karty Dużej Rodziny są: Santander Bank ul. Niepodległości, PKO Bank Polski, ul. Bohaterów Westerplatte, oddział PZU Wschowa ul. Niepodległości, Stacja Paliw Orlen, ul. Daszyńskiego, Salon Orange ul.

Niepodległości, Salon Play ul. Niepodległości, T-Mobile S.A. ul. Niepodległości, Jadłodajnia-Stołówka „Wschowianka” ul. Niepodległości, Bricomarche, ul. Wolsztyńska, Przyjemne Życie, ul. Rynek, TXM Wschowa, ul. Kilińskiego, Sklep „5.10.15”, ul. Kilińskiego, Lodolandia, ul. Wolsztyńska, Muzeum Ziemi Wschowskiej, Plac Zamkowy i Plac Farny, Firma Słomiński ul. Boh. Westerplatte, Osoweks Sp. z o.o. ul. Bohaterów Westerplatte, Lidl ul. Staroleszczyńska. Partnerami Karty Dużej Rodziny na terenie gminy Wschowa są także Enea S.A, PGNiG oraz PKP.

Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie w ramach budowania bezpieczeństwa socjalnego rodzin obejmował w 2022 roku osoby bezrobotne z terenu Gminy Wschowa różnymi formami wsparcia. Działania były nakierowane na poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy oraz poprawę sytuacji dochodowej osób objętych wsparciem. Osoby bezrobotne z terenu Gminy Wschowa były kierowane na prace interwencyjne – 18 osób, 12 osób wykonywało roboty publiczne, 18 osób wykonywało prace społecznie-użyteczne. Ponadto 22 osoby otrzymały dotację na podjęcie działalności gospodarczej, 29 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia lub wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy bezrobotnego. Bon na zasiedlenie otrzymało 13 osób. Osoby bezrobotne z terenu Gminy Wschowa otrzymały także wsparcie w formie dofinansowania szkolenia – 32 osoby, w formie dofinansowania studiów podyplomowych – 4 osoby. W formie stażu wsparcie otrzymało 35osób.

Ponadto rodziny z terenu Miasta i Gminy Wschowa otrzymywały wsparcie Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy. Do realizacji zadań Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zobligowani byli przedstawiciele jednostek oraz instytucji działających na terenie Gminy Wschowa: Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Sądu Rejonowy, Zespół Pielęgniarek Środowiskowo - Rodzinnych „Vita-Med” Sp.c, organizacji pozarządowej i oświaty. Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego była pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jak również pomoc osobom podejrzanym o stosowanie przemocy w rodzinie. Poniższa tabela przedstawia liczby założonych „Niebieskich Kart” w latach 2018-2022.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
„Niebieskie Karty” założone przez funkcjonariuszy KPP we Wschowie	120	80	50	41 (1 KPP Góra, 1 KPP Zielona Góra, 1 KPP Poznań- Północ )	76 (1 KPP w Kościanie)
„Niebieskie Karty” założone przez pracowników socjalnych OPS we Wschowie	1	3 (1 OPS Głogów)	3	8	12 (1 OPS w Żarowie, 1 ZI w Jerzmanowej)
„Niebieskie Karty” założone przez GKRPAiPN we Wschowie	0	0	2	0	0
„Niebieskie Karty” założone przez pracownika oświaty	0	1	1	2	6
<b>Ogółem</b>	121	84	56	51	94

Rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy zajmują się grupy robocze, które dokonują analizy sytuacji rodzinnej wypełniając formularz „Niebieska Karta” - C, z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz „Niebieska Karta” – D, z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Poniższa tabela przedstawia liczbę sporządzanych formularzy „Niebieskie Karty” - C i D.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Formularz Niebieskie Karty C	75	52	44	29	57
Formularz Niebieskie Karty D	76	52	37	27	55

Jak pokazuje powyższa tabela w latach 2020-2021 spadała liczba formularzy C i D sporządzanych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Natomiast w 2022 roku nastąpił znaczny wzrost sporządzanych formularzy C i D w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Na ilość wypełnianych formularzy „Niebieskie Karty” C i D wpływa liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, w wyniku których sporządzane są formularze „Niebieskie Karty” – A.

W 2018 roku odbyło się 48 posiedzeń grup roboczych, w 2019 roku odbyło się 47 posiedzeń grup roboczych, w 2020 roku odbyło się 38 posiedzeń grup roboczych, w 2021 roku odbyło się 31 posiedzeń grup roboczych, natomiast w 2022 roku odbyło się 45 posiedzeń grup roboczych.

Członkami grup roboczych byli: pracownicy socjalni, dzielnicowi policji, kuratorzy sądowi, psycholog i inni członkowie zespołu. Udział wyżej wymienionych osób był bardzo ważny. Na spotkania grup roboczych zapraszane były ofiary przemocy oraz wzywane były osoby, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc. Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szereg działań pomocowych. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę.

W wyniku działań grup roboczych:

- w roku 2018 - 35 osób, w roku 2019 - 17 osób, w roku 2020 – 19, w roku 2021 – 16 osób, w 2022 roku – 18 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie skierowano na zajęcia korekcyjno-edukacyjne w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- w roku 2018 - 33 osób, a w roku 2019 - 22 osoby, w 2020 roku – 27, w 2021 roku, w 2022 roku – 42 osoby skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem objęcia działaniami zgodnie z kompetencjami (skierowanie do udziału w grupach wsparcia dla osób uzależnionych, skierowanie do udziału w grupie terapeutycznej, poinformowanie o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddania osoby leczeniu odwykowemu, skierowanie osoby na badania biegłego sądowego, osoby doznające przemocy skorzystały z pomocy psychologa),
- w roku 2018 w sprawie 25 rodzin, a w roku 2019 w sprawie 23 rodzin, w 2020 roku w sprawie 30 rodzin, natomiast w roku 2021 w sprawie 23 rodzin, a w 2022 roku w sprawie 28 osób skierowano pismo do Sądu Rejonowego we Wschowie, z prośbą o interwencję, powiadomiono też Zespół Służby Kuratorskiej we Wschowie,

- w roku 2018 - 12 osób, a w roku 2019 - 7 osób, w 2020 – 13, w roku 2021 - 38 osób, zostało skierowanych do udziału w grupie wsparcia dla ofiar przemocy i osób współuzależnionych, DDA. W 2022 roku nie było osób chętnych do udziału w w/w grupach.
- w roku 2018 - 158 rodzinom, a w roku 2019 - 58, natomiast w 2020 roku - 17 rodzinom, w roku 2021 – 20 osobom, a w 2022 roku – 18 osobom została udzielona pomoc w formie poradnictwa socjalnego,
- w roku 2018 - 53 osobom, w roku 2019 - 21 osobom, w 2020 roku - 68 osobom, w roku 2021 - 55 osobom, w 2022 roku 111 osobom została udzielona pomoc w formie poradnictwa psychologicznego,
- w roku 2018 - 16 rodzinom, w roku 2019 - 7 i tyle samo osób w 2020 roku oraz w roku 2021 – 23 osób, w 2022 roku – 11 osób otrzymało pomoc w formie poradnictwa prawnego,
- w roku 2018 - 29 rodzinom, a w roku 2019 i 2020 - 23 rodzinom oraz w roku 2021 – 60 rodzinom została udzielona pomoc w formie poradnictwa zawodowego i rodzinnego,
- w latach 2018 - 2020 - rokrocznie 7 dzieci, natomiast w roku 2021 - 12 dzieci, w 2022 roku 38 dzieciom z rodzin, w których dochodziło do przemocy uczestniczyły w terapii u psychologa w szkołach,

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w ramach zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze zatrudniał jednego asystenta rodziny, który w 2022 roku obejmował wsparciem 14 rodzin z terenu Gminy Wschowa. W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny wychowywało się 40 dzieci. Rodziny, które były objęte wsparciem asystenta rodziny przejawiają trudności, które wynikają z zaburzonej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, bezradności życiowej, bezrobocia, niepełnosprawności, występowania uzależnienia od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, występowania przemocy. Cztery rodziny objęte asystentem rodziny mają ograniczoną władzę rodzicielską i zostały zobowiązane przez Sąd Rejonowy we Wschowie do współpracy z asystentem rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowego wsparcia. W ramach swoich kompetencji asystent rodziny współpracuje z daną rodziną w celu poprawy sytuacji życiowej rodziny w trzech obszarach: ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym, społecznym. W pierwszej kolejności asystent rodziny dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych, zdrowotnych czy prawnych. Pomaga również w rozwiązaniu problemów emocjonalnych, rodzinnych czy dotyczących grupy rówieśniczej.

Asystent rodziny wspiera także swoich podopiecznych między innymi w podejmowaniu aktywności społecznej. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny biologicznej oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu. W 2022 r. z trzema rodzinami została zakończona współpraca, a zakończenie nastąpiło ze względu na osiągnięcie celu - trzema rodzinami, ze względu na zaprzestanie współpracy - z dwoma rodzinami.

Asystent rodziny wspierał rodziny i podejmował współpracę z pracownikami socjalnymi, z pedagogami szkolnymi, z psychologami, z wychowawcami przedszkolnymi i szkolnymi, z kuratorami sądowymi, z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, dzielnicowymi oraz innymi osobami z otoczenia rodzin, mogącymi mieć korzystne znaczenie w procesie pożądanej zmiany funkcjonowania rodziny.

Asystent rodziny pracuje w zadaniowym systemie czasu pracy, dzięki temu ma możliwość pracy z rodziną zgodnie z jej rytmem życia i potrzebami.

W ramach ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Rodzina wspierająca to rodzina zaprzyjaźniona, z kręgu bezpośredniego otoczenia dziecka (rodzina, sąsiedzi, znajomi), która pomaga rodzinie potrzebującej pomocy w funkcjonowaniu. Pokazuje jak spędzać czas z dziećmi, jak radzić sobie z problemami dnia codziennego, pomaga w opiece nad dzieckiem i jego wychowaniu oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodzina przeżywająca trudności może obserwować pozytywne wzorce, właściwe relacje wewnątrzrodzinne i w ten sposób czerpać wiedzę, jak prawidłowo realizować rolę rodzica, opiekuna. Rodzinę wspierającą ustanawia burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej (lub osoba przez niego upoważniona), po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej, na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. Z rodziną wspierającą podpisywane są umowy, na podstawie których rodziny wspierające uprawnione są do zwrotu kosztów związanych z udzielaniem wsparcia. Osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej mogły zgłaszać swoją kandydaturę do Ośrodka Pomocy Społecznej we

Wschowie. W 2022 roku na terenie Gminy Wschowa z uwagi na brak zainteresowania pełnieniem funkcji rodziny wspierającej nie była realizowana taka forma wsparcia dla rodzin.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” asystent rodziny koordynuje poradnictwem na rzecz rodzin z dzieckiem (lub kobiety w ciąży oczekującej nieuleczalnie chorego dziecka), u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Koordynacja poradnictwem polega na opracowywaniu wspólnie z rodziną katalogu możliwego do uzyskania wsparcia, występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu rodziny (kobiety w ciąży), do podmiotów realizujących świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w celu umożliwienia rodzinie (kobiecie w ciąży) skorzystania ze wsparcia. Wsparcie takie asystent rodziny realizuje na podstawie pisemnego upoważnienia, które otrzymuje od rodziny. Podmioty realizujące świadczenia opieki zdrowotnej odpowiedzialne za realizację wsparcia, obowiązane są do współpracy z asystentem rodziny w zakresie przekazywania informacji na jego wniosek o możliwym do zrealizowania przez te podmioty wsparciu. Na terenie Gminy Wschowa w 2022 roku nie wystąpiły potrzeby w/w zakresie tj. wsparcia rodzin zgodnie z przesłankami ustawy z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

Rodziny z terenu Gminy Wschowa w 2022 roku miały zapewnione wsparcie specjalistyczne oraz miały dostęp do informacji o instytucjach pomocowych działających na rzecz rodzin wymagających wsparcia.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie w 2022 roku zapewniała rodzinom - mieszkańcom Gminy Wschowa specjalistyczne wsparcie poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego (czynny od poniedziałku do piątku), w którym przyjmowali: psycholog dziecięcy, psycholog dla dorosłych, psychoterapeuta. Ponadto została utworzona grupa wsparcia dla trzeźwych alkoholików, w której wsparcie otrzymało 7 osób. W ramach działalności punktu konsultacyjnego w 2022 roku udzielono 643 porady psychologiczne.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie kierowała na badania do biegłego sądowego w celu wydania opinii psychiatryczno-psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie w zakresie wsparcia specjalistycznego w ramach Punktu Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej prowadził specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, którym zostało objętych 47 osób oraz

poradnictwo pedagogiczne dla 28 osób. Udzielano poradnictwa socjalnego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej – udzielono 4 porady. Z poradnictwa specjalistycznego w PCPR korzystały w szczególności rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, każda wykazana osoba otrzymała minimum jedną poradę. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie prowadziło w 2022 roku pracę z rodzinami zastępczymi i rodzicami biologicznymi dotyczącą kontaktów z dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej. Dodatkowo w ramach projektu pn. „Aktywna integracja w Powiecie Wschowskim – II edycja” 13 osób z terenu Gminy Wschowa - rodziny zastępcze oraz osoby z niepełnosprawnościami przeżywające trudności korzystały z indywidualnego wsparcia psychologicznego. Celem indywidualnego wsparcia psychologicznego było przezwyciężenie wewnętrznych barier psychologicznych i psychospołecznych Uczestników projektu oraz pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów osobistych, nauka postępowania w sytuacjach trudnych i radzenia sobie ze stresem m.in. w związku z pandemią koronawirusa. Rodziny z osobami z niepełnosprawnością otrzymywały wsparcie finansowe ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w postaci dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier technicznych, barier w komunikowaniu się, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

Placówki oświatowe z terenu Gminy Wschowa zapewniały wsparcie specjalistyczne głównie dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom.

Szkoła Podstawowa nr 1 we Wschowie im. Polskich Olimpijczyków udzielała porad psychologicznych i prawnych, łącznie zostały zrealizowane 102 porad oraz skierowała 63 osoby do różnych instytucji pomocowych tj. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie. W placówce organizowane były warsztaty dla rodziców służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie zapewniała wsparcie specjalistyczne uczniom z rodzin wymagających tego typu wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole. W 2022 roku udzielono 147 porad. Szkoła Podstawowa nr 2 we Wschowie kierowała w razie potrzeby osoby potrzebujące wsparcia do różnych instytucji pomocowych. Łącznie skierowano 27 osób. Placówka zrealizowała jeden program na rzecz wspierania rodzin.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie udzieliła uczniom 44 porady psychologiczne i skierowała 10 osób do następujących instytucji: Poradnia Psychologiczno-



Pedagogiczna we Wschowie, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, Sąd Rejonowy we Wschowie.

Szkoła Podstawowa w Konradowie w ramach wsparcia specjalistycznego udzieliła 10 porad. Rodzicom dzieci z trudnościami edukacyjnymi i adaptacyjnymi proponowano konsultacje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Wschowie, gdzie skierowano 5 osób.

Szkoła Podstawowa im Stanisława Staszica w Osowej Sieni w 2022 roku skierowała 5 uczniów do konsultacji psychologicznych oraz 8 uczniów do różnych instytucji pomocowych. Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach w celu wsparcia specjalistycznego skierowała 7 uczniów do różnych instytucji pomocowych, natomiast Szkoła Podstawowa w Lginiu skierowała 4 uczniów.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie łącznie w 2022 roku udzieliła 203 porady i konsultacje oraz przeprowadziła 53 terapie. Placówka prowadziła działalność profilaktyczną – doradcą dla rodziców w formie konsultacji, działalność interwencyjną i zaradcą w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin oraz prowadziła indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci. W ramach wspomagania rodziców w pracy edukacyjno – wychowawczej z dzieckiem Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie:

- udzielała pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielała pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie prowadziła także działalność służącą wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodziców poprzez realizację rekomendowanego programu dla rodziców i wychowawców „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Były to warsztaty z zakresu umiejętności wychowawczych, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych. W 2022 roku w warsztatach „Szkoła dla rodziców” wzięło udział 10 rodziców.

Ponadto Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna we Wschowie realizowała w 2022 roku w ramach wsparcia specjalistycznego pogadanki i prelekcje dla rodziców o tematyce:

- Gotowość szkolna dziecka.
- Profilaktyka zaburzeń rozwoju psychomotorycznego dziecka.
- Zaburzenia procesów percepcyjnych a trudności w nauce.
- „Jak konsekwentnie stawiać granice i je egzekwować”.
- „Wady wymowy można usunąć”.
- „Dziecko w cyberprzestrzeni”.

- „Zagrożenia we współczesnym świecie oraz problem izolacji społecznej – rodzice reaguj”.
- Profilaktyka uzależnień.

W ramach organizowania i prowadzenia wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna prowadziła:

- Zespół konsultacyjno – doradczy w ramach Sieci Współpracy i Samokształcenia dla pedagogów, psychologów, specjalistów szkolnych.
- Punkty konsultacyjne na terenie placówek.
- Obserwacje indywidualne dziecka/ucznia na terenie placówki.
- Obserwacje grupowe dzieci/uczniów na terenie placówki.

Na terenie Gminy Wschowa w celu wzmocnienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców prowadzone były działania edukacyjne.

Gmina Wschowa zawarła umowę na realizację programu „Szkoła Rodziców i Wychowawców”. Warsztaty zostały zrealizowane przez Stowarzyszenie Centrum Formacji Rodziny im. Jana Pawła II z Lubina. Przeprowadzono 3 cykle warsztatów profilaktycznych:

1. Pierwszy cykl w Szkole Podstawowej nr 1 we Wschowie – w terminie od 2 kwietnia 2022 roku do 10 maja 2022 roku,
2. Drugi cykl w Szkole Podstawowej nr 2 we Wschowie - w terminie od 9 kwietnia 2022 roku do 2 września 2022 roku,
3. Trzeci cykl w Szkole Podstawowej nr 3 we Wschowie - w terminie od 14 maja 2022 roku do 4 czerwca 2022 roku.

Warsztaty spełniały standardy „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego”. Były to warsztaty bezpłatne, skierowane dla mieszkańców Miasta i Gminy Wschowa. W 1 cyklu uczestniczyło 5 osób, w 2 oraz 3 cyklu uczestniczyło po 6 osób. Każdy cykl warsztatów obejmował 40 godzin dydaktycznych w systemie weekendowym. Głównym celem przeprowadzonych warsztatów było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą oraz wymiana doświadczeń rodzicielskich i wychowawczych.

W Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie pracownicy socjalni stale podejmują starania w celu zapewnienia rodzinom najbardziej potrzebującym z terenu Gminy Wschowa pomocy finansowej, usługowej i rzeczowej. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w swoich stałych działaniach nakierowanych na szerokie wsparcie rodzin z terenu Gminy

Wschowa prowadzi m in. monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez pracę socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych. Praca socjalna to interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna w szerszym rozumieniu jest jedną z form usług socjalnych, gdyż oprócz profesjonalnego poradnictwa zalicza się do niej pomoc w załatwieniu spraw codziennych oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. W 2022 roku wsparciem zostały objęte 4 rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, z którymi pracownicy socjalni Działu Pracy Socjalnej prowadzili pracę socjalną.

## **II. Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży.**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, organizowanie olimpiad przedmiotowych, warsztatów, konkursów, przeglądów artystycznych.

Na terenie Gminy Wschowa funkcjonowały 3 niepubliczne żłobki: Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Złota Rybka u Dula”, Niepubliczny Żłobek Happy Land, Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Słoneczko”. W 2022 roku łącznie do żłobków uczęszczało 73 dzieci. Opiekę nad tymi dziećmi sprawowało 9 opiekunów. Gmina Wschowa nie prowadzi żadnego publicznego żłobka, natomiast dofinansowuje i współpracuje z istniejącymi żłobami niepublicznymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży roku 2022 przyznawał stypendia szkolne – świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym. W roku 2022 wypłacono stypendia szkolne dla 46 uczniów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach projektu pn. „Aktywna integracja w Powiecie Wschowskim - II edycja” w roku 2022 zapewniło dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej indywidualne zajęcia wyrównawczych - korepetycjach w formie on-line, aby wyrównać szanse edukacyjne. Ze wsparcia skorzystało 10 osób.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2022 przeprowadziła różne działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, a do najważniejszych należały:

- Projekt czytelniczy „Mała książka – Wielki Człowiek”, w którym uczestniczyło 69 dzieci w wieku 3 – 6 lat,
- Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci i Młodzieży, w ramach 8 spotkań udział brało 159 dzieci,
- Wschowski Uniwersytet Dziecięcy, w 3 zajęciach udział brało 207 dzieci,
- Klubuk Maluszka dla dzieci w wieku 1,5 – 5 lat wraz z opiekunami - w 40 zajęciach brało udział 495 uczestników.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2022 w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadziła zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w ilości 320 godzin. Liczba pakietów ponadprogramowych wyniosła 12. Stanowiły je następujące zajęcia: zajęcia logopedyczne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia polonistyczne, zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne, zajęcia rozwijające uzdolnienia językowe, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z edukacji wczesnoszkolnej, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z języka polskiego dla klas IV- VIII, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki dla klas IV – VIII, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z języka angielskiego dla klas IV- VIII, zajęcia dla uczniów powracających z zagranicy, zajęcia dla uczniów przybywających z zagranicy, zajęcia rozwijające uzdolnienia przyrodniczo-fizyczne EDUKATORIA oraz zajęcia z nauki języka polskiego dla uczniów z Ukrainy. Szkoła Podstawowa nr 1 we Wschowie prowadziła jedną świetlicę szkolną.

Na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie odbyło się łącznie 7 konkursów przedmiotowych oraz 1 konkurs czytelniczy.

W ramach wsparcia dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie w roku 2022 prowadziła jedną świetlicę szkolną oraz realizowała 874 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Dla 7 uczniów dofinansowano wycieczkę szkolną. Pakiet ponadprogramowy stanowił projekt służący wyrównywaniu szans edukacyjnych pn. „Kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne bogactwem uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2 we Wschowie”. W ramach działań projektowych odbywały się zajęcia dodatkowe i dydaktyczno-wyrównawcze. Na terenie szkoły organizowano także olimpiady i konkursy, łącznie 25 przedsięwzięć dla uczniów klas I-VIII.

W ramach w/w zadania Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie realizowała 11 pakietów ponadprogramowych. Były to koła zainteresowań: przedmiotowe, artystyczne, sportowe, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, zajęcia logopedyczne, projekt „Wyższe kompetencje uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 we Wschowie to sukces w przyszłości” oraz 3

rodzaje zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Szkoła przeprowadziła w 2022 roku 345 godzin zajęć korekcyjno-edukacyjnych. Na terenie szkoły funkcjonowała 1 świetlica szkolna. Stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe otrzymało 25 uczniów.

Szkoła Podstawowa im Stanisława Staszica w Osowej Sieni w roku 2022 roku prowadziła jedną świetlicę szkolną. W 2022 roku w szkole odbyło się około 185 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Ponadto w Szkole Podstawowej w Osowej Sieni w roku 2022 utworzono 11 pakietów ponadprogramowych, które stanowiły: zajęcia rewalidacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów klas I-VIII, zajęcia sportowo-rekreacyjne - sekcja SKS, koła matematycznego, koła polonistycznego, koła plastycznego, koła wokalnego, koła przyrodniczego, koła języka angielskiego, zajęć rozwijających zainteresowania uczniów klas 1-3. W Szkole Podstawowej w Osowej Sieni przeprowadzono razem 7 olimpiad przedmiotowych i konkursów – 6 etap szkolny, 1 etap wojewódzki.

Szkoła Podstawowa w Konradowie w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2022 prowadziła 288 zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Na terenie szkoły nie funkcjonowała świetlica szkolna. Liczba pakietów ponadprogramowych wyniosła 3 i były to zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, SKS-y oraz zajęcia z programowania. Szkoła Podstawowa w Konradowie zorganizowała 6 konkursów szkolnych.

Szkoła Podstawowa w Lginiu w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2022 prowadziła około 175 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz prowadziła jedną świetlicę szkolną. Szkoła Podstawowa w Lginiu 13 uczniom przyznała stypendia. Ponadto szkoła Podstawowa w Lginiu organizowała 3 olimpiady przedmiotowe na etapie szkolnym: matematyka, język polski, język angielski oraz powiatowe zawody w tenisa stołowego w 4 kategoriach wiekowych.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach w ramach wsparcia w opiece i edukacji dzieci i młodzieży w 2022 roku prowadziła zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w liczbie 61 godzin zajęć. Liczba pakietów ponadprogramowych wyniosła 6 i były to zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowania, zajęcia logopedyczne, 2 rodzaje zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia języka polskiego dla dzieci z Ukrainy. Na terenie szkoły funkcjonowała jedna świetlica szkolna. Dwóch uczniów otrzymało stypendia za osiągnięcia edukacyjne. W ramach działalności szkoła zorganizowała 3 konkursy przedmiotowe na etapie szkolnym oraz przegląd pieśni patriotycznych.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna we Wschowie udzielała wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, prowadzonych na terenie Poradni oraz w placówkach oświatowych.

Dla dzieci do 7 roku życia realizowane były następujące zajęcia:

- „Rysia i Tolek na Cyberzachodzie”- zajęcia dla dzieci 6-7 letnich z zakresu profilaktyki cyberbezpieczeństwa.
- „W krainie emocji”- zajęcia dla dzieci 6 – 7 letnich wspierające rozwój emocjonalny.
- „Emotki”- zajęcia dla dzieci 4 – 5 letnich z trudnościami w radzeniu sobie ze złością i z lękiem.
- „Rysia i Tolek- W krainie zdrowych nawyków”- zajęcia dla dzieci 6-7 letnich jak dbać o zdrowy styl życia.
- „Wsparcie na starcie” – zajęcia dla dzieci klas 0-1 wspierające rozwój dojrzałości szkolnej.

Dla uczniów klas I- VI szkoły podstawowej skierowane były zajęcia:

- „Śmiało przez świat” – warsztaty dla dzieci nieśmiałych dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej
- „Uwaga, Uwaga” – zajęcia warsztatowe dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej z zaburzeniami koncentracji i uwagi.
- „Stres pod kontrolą” – zajęcia warsztatowe dla uczniów kl. V szkoły podstawowej
- „Nić porozumienia” – zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów kl. IV – V szkoły podstawowej
- „Co za dużo to niezdrowo” – o grach komputerowych dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej
- „Inny wśród nas – o tolerancji” – dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej
- „Jak efektywnie się uczyć” – uczniowie klas IV-VIII szkoły podstawowej

Dla uczniów klas VI – VIII szkoły podstawowej i uczniów szkół ponadpodstawowych prowadzone były zajęcia:

- „Jak się stresować żeby nie zwariować?” – zajęcia dla uczniów klas VII-VIII szkoły podstawowej
- „Jak efektywnie się uczyć” – uczniowie klas IV-VIII szkoły podstawowej
- „Jak radzić sobie ze stresem” – zajęcia warsztatowe – uczniowie kl. VII – VIII szkoły podstawowej oraz z szkół ponadpodstawowych.
- „Pozytywny obraz siebie” – zajęcia warsztatowe dla uczniów kl. VII – VIII szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych.
- „Budowanie pozytywnej atmosfery w klasie” – zajęcia integracyjne. Uczniowie klas VII- VIII szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych.
- „Jak radzić sobie ze stresem po izolacji społecznej”- uczniowie klas I szkół ponadpodstawowych.

W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzone były następujące projekty profilaktyczne:

„Nić porozumienia” to zajęcia socjoterapeutyczne, których celem było

- stworzenie możliwości do nauczenia się kontrolowanych sposobów odreagowania napięcia emocjonalnego i fizycznego;
- rozpoznania treści przeżywanych emocji i sposobów ich komunikowania oraz wyrażania;
- przeżycia sytuacji skłaniających ucznia do skupienia uwagi czy pohamowania swoich spontanicznych reakcji (typu agresywnego);
- poszerzania repertuaru gier i zabaw grupowych, które dają możliwość przeżycia pozytywnych doświadczeń społecznych;
- przeżycia sytuacji wzmacniających poczucie własnej wartości i poprawiających samoocenę ucznia.

W zajęciach wzięło udział 10 uczniów z klas IV- VI z rejonu Miasta i Gminy Wschowa.

Podczas wakacji prowadzone były zajęcia pn. „Przechrzyć nudę”. Celem prowadzonych zajęć było: wspieranie postaw twórczych i prospołecznych, rozwijanie osobowości uczniów, kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, zachęcenie dzieci do podejmowania wszelkich działań, które przyczyniają się do zwiększenia ich potencjału twórczego, dzięki czemu będą potrafili zorganizować sobie czas wolny nie tylko w oparciu o tablet czy komputer.

W zajęciach wzięło udział 20 dzieci z rejonu Miasta i Gminy Wschowa.

Kolejny projekt „Wsparcie na starcie” miał na celu eliminowanie trudności szkolnych oraz problemów emocjonalnych. Była to praca z rodziną mająca na celu udzielanie instruktażu do pracy na terenie domu oraz udzielenie wsparcia emocjonalnego. W zajęciach wzięło udział 15 dzieci.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa w 2022 roku przeprowadziła:

- konkursów 8 konkursów dla uczniów szkół podstawowych – 7 plastycznych i 1 recytaorski.

- warsztaty z upcyklingu – wykorzystanie techniki zdobienia i szycia
- warsztaty malarskie „Pędzlem dla Twardej Piątki”
- warsztaty z zakresu edukacji cyfrowej w ramach Projektu „Liga eSzkoła”
- zajęcia z czytelnictwa w ramach Projektu „Czytam z Sercem”.

Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie w 2022 roku organizowała następujące konkursy: z okazji Światowego Dnia Ziemi pt. „Ze starego coś nowego”; „Bitwa na nakrętki” – dla dzieci z gmin powiatu wschowskiego, realizowany w ramach zadania publicznego pn. „Nakrętkowy zawrót głowy w Krainie Lasów i Jezior” ze środków Województwa Lubuskiego;

Konkurs plastyczny „W naszych sercach Polska” – popularyzujący wiedzę o odzyskaniu przez Polskę Niepodległości.

### **III. Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy.**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: Realizowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących uzależnień dla dzieci i młodzieży; monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami do podjęcia terapii, leczenia odwykowego; wdrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

Komenda Powiatowa Policji we Wschowie w roku 2022 w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023” realizowała różne programy profilaktyczno-edukacyjne dotyczące uzależnień dla dzieci i młodzieży. Na terenie KPP we Wschowie przeprowadzono powiatowe działania pn. „Ostrożnie przez życie!”, które miało na celu ograniczenie zjawiska zażywania przez młodzież środków odurzających, w szczególności przedstawiono zagrożenia związane z zażywaniem środków odurzających i konsekwencje prawne. Przeprowadzono 2 spotkania, w których udział brało 51 osób. W ramach działania „Jestem odpowiedzialny i świadomy!” przeprowadzono 1 spotkanie dla członków Centrum Integracji Społecznej we Wschowie. Przedstawiono zagrożenia zażywania środków odurzających i konsekwencje prawne. W 2022 roku w ramach Wojewódzkiego Programu Prewencyjnego pn. LUPRO przeprowadzono spotkania z uczniami klas VII. Celem spotkań było poszerzenie wiedzy z zakresu: aspektów prawnych narkomanii. Programem zostało objętych 67 uczniów klas VII szkół podstawowych z terenu powiatu wschowskiego. Łącznie przeprowadzono 5 spotkań profilaktycznych w 5 szkołach. W ramach Wojewódzkiego Programu Edukacyjno - Informacyjnego „Bezpieczna Młodość” odbyło się 12 spotkań w klasach I szkół ponadpodstawowych. Łącznie uczestniczyło 240 uczniów. Podczas spotkań omawiana była tematyka odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz przestępstw z nienawiści. W odniesieniu do zadania – monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, do podjęcia terapii, leczenia odwykowego dzielnicowi w 2022 roku skierowali 4 wnioski do GKRPAiPN. W kontekście realizacji zadania wdrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy KPP prowadziło działanie „Ostrożny to bezpieczny senior”. Policjanci spotykali się cyklicznie z tą



grupą społeczną i rozmawiali na tematy bezpieczeństwa w aspekcie ruchu drogowego, przemocy w rodzinie, oszustw metodami „na wnuczka”, „na policjanta”, jak również oszustw internetowych. Łącznie przeprowadzono wspólnie 15 spotkań, w których uczestniczyło 461 osób. Część spotkań prowadzonych było wspólnie ze Strażą Miejską, Państwową Strażą Pożarną, ZUS-em oraz przedstawicielami banków. W ramach obchodów Międzynarodowego Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw został uruchomiony w KPP we Wschowie punkt konsultacyjny, gdzie ofiary przestępstw mogły uzyskać szereg porad.

Straż Miejska we Wschowie wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji we Wschowie w 2022 roku w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023” była organizatorem zajęć profilaktycznych „Przemoc i cyberprzemoc” w placówkach oświatowych oraz w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie. W placówkach przedszkolnych na terenie Gminy Wschowa Straż Miejska prowadziła zajęcia profilaktyczne pt. „Jesteś bezpieczny w domu i poza domem”, natomiast zajęcia profilaktyczne „Bezpieczne Wakacje” i „Bezpieczne Ferie” prowadziła w szkołach podstawowych na terenie gminy Wschowa, półkoloniach w Lginiu, obozach harcerskich, w SOSW we Wschowie, na Warsztatach Terapii Zajęciowej we Wschowie. W ramach działań profilaktycznych „Bezpieczny Senior” zajęcia prowadzone były dla członków Związku Emerytów i Rencistów, Związku Diabetyków oraz na spotkaniu wiejskim w Lginiu i Hetmanicach.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie w 2022 roku w ramach programów profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących uzależnień dla dzieci i młodzieży zrealizowała 4 programy profilaktyczne łącznie dla 530 odbiorców. Natomiast Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie w 2022 roku przeprowadziła we wszystkich klasach warsztaty dotyczące przeciwdziałaniu przemocy i cyberprzemocy wśród dzieci przy wykorzystaniu materiałów przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy Wschowa.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie przeprowadziła 3 inicjatywy w ramach zadania wdrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy. Były to zajęcia prewencyjne przeprowadzone przez Policję nt. wpływu substancji odurzających na organizm młodego człowieka, warsztaty profilaktyczne nt. Czy używki szkodzą zdrowiu? Wpływ alkoholu na życie młodego człowieka, zajęcia prewencyjne nt. odpowiedzialności nieletnich.

Szkoła Podstawowa im Stanisława Staszica w Osowej Sieni zrealizowała 2 programy profilaktyczne „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „W krainie emocji”.

Szkoła Podstawowa w Konradowie prowadziła 4 programy profilaktyczne „Bieg po zdrowie”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „ Akademia bezpiecznego Puchatka”, „Trzymaj formę”.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach zrealizowała warsztaty dotyczące przeciwdziałania przemocy w rówieśniczej i cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży.

W 2022 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie wpłynęło 60 wniosków o wszczęcie procedury leczenia odwykowego.

W 2022 roku w zapobieganiu uzależnieniom i zjawiskom przemocy aktywny udział brali dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji we Wschowie oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie. W ramach swoich obowiązków na bieżąco odwiedzali i kontaktowali się z rodzinami, w których doszło do przemocy w rodzinie i u których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Policjanci „pierwszego kontaktu” i pracownicy socjalni podczas wizyt sprawdzali stan bezpieczeństwa członków rodziny, a także informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej za fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad osobą najbliższą lub wspólnie zamieszkującą. Pouczali również o konieczności zaniechania stosowania przemocy wobec członków rodziny, przestrzegania norm prawnych oraz zasad współżycia rodzinnego i społecznego. Informowali domniemanych sprawców przemocy o możliwości podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego w związku z uzależnieniem od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych oraz o możliwości uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy.

W terminie od dnia 6 czerwca 2022 roku do dnia 8 czerwca 2022 roku oraz dnia 13 czerwca 2022 roku, na zlecenie Gminy Wschowa, Centrum Profilaktyki i Reedukacji „Atelier” przeprowadziło warsztaty profilaktyczne pt. „Między postępem a zagrożeniem – profilaktyka uzależnienia od urządzeń elektronicznych”. Adresatami warsztatów byli uczniowie klas VIII Szkół Podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Wschowa. Celem zajęć było przekazanie uczniom wiedzy na temat zagrożeń oraz konsekwencji nadmiernego używania urządzeń elektronicznych.

W ramach zadania wdrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy Urząd Miasta i Gminy Wschowa ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wschowa, zakupił kampanię profilaktyczną „Reaguj na przemoc”. Kampania zawiera materiały profilaktyczno-

edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, przeznaczone dla ofiar przemocy, świadków przemocy oraz sprawców przemocy. Przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wschowie materiały profilaktyczne zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców, przedsiębiorców, w instytucjach, szkołach, centrach medycznych oraz urzędach. Na stronie internetowej oraz Facebooku Urzędu Miasta i Gminy Wschowa udostępniono artykuł na temat Światowego Dnia FAS. Dnia 25 maja 2022 roku zorganizowano wydarzenie profilaktyczne pt. „Dzień Matki z profilaktyką”. Wydarzenie odbyło się w sali widowiskowej Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie. W wydarzeniu mogli uczestniczyć wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Wschowa. Wstęp był bezpłatny. Podczas wydarzenia profilaktycznego odbyły się dwie prelekcje dotyczące zjawiska przemocy oraz uzależnień od substancji psychoaktywnych lub behawioralnych, prowadzone przez specjalistę terapii uzależnień. Z okazji 10 edycji Narodowego Dnia Sportu zostało zorganizowane dwudniowe wydarzenie o charakterze profilaktycznym i sportowo-prozdrowotnym. Dnia 17 września 2022 roku w sali widowiskowej Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie wyświetlono seans filmowy o charakterze profilaktycznym, pt. „Najlepszy”. Dla wszystkich zainteresowanych wstęp na seans filmowy był bezpłatny. Po seansie odbył się panel dyskusyjny z bohaterem filmu Panem Jerzym Górskim. Dnia 18 września 2022 roku odbył się bieg ulicami Wschowy pt. „Twarda Piątka”. Na wschowskim rynku, na uczestników wydarzenia, czekało mnóstwo atrakcji, m.in. zajęcia profilaktyczne i sportowe prowadzone przez Pana Jerzego Górskiego. Dnia 27 stycznia 2022 roku w kinie Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie wyświetlono dwa seanse filmowe o charakterze profilaktycznym pt.: „Powrót do tamtych dni. Ojca miałem naprawdę fajnego.”. Partnerem filmu była Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto Gmina Wschowa zakupiła materiały profilaktyczno-edukacyjne, których celem było promowanie odpowiedzialnej postawy sprzedawców alkoholu związanej z kontrolą dokumentów potwierdzających wiek młodych klientów. Powyższe materiały profilaktyczno-edukacyjne przekazano Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, w celu rozpowszechnienia ich podczas prowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez upoważnionych członków GKRPAiPN. Gmina Wschowa zakupiła także kampanię „Przeciw pijanym kierowcom”. Kampania kompleksowo obejmowała problem nietrzeźwości na drogach, docierając tym samym do kierowców oraz uczniów szkół nauki jazdy. W materiałach dużo miejsca poświęcono również roli pasażerów i świadków jazdy po alkoholu. Powyższe materiały przekazano Komendzie Powiatowej Policji we Wschowie. Materiały były wykorzystywane

przez funkcjonariuszy Komendy Policji, podczas prowadzonych akcji trzeźwościowych na terenie Miasta i Gminy Wschowy. Funkcjonariusze Policji przekazali je również Ośrodkom Szkolenia Kierowców działających na terenie Gminy.

Gmina Wschowa w 2022 roku udzieliła wsparcia finansowego na przeprowadzenie wykładu na temat praw kobiet oraz uzależnień od alkoholu i narkotyków, podczas X edycji Wschowskiego Kongresu Kobiet oraz udzieliła wsparcia finansowego na wyjazd grupy seniorów do Kórnika, podczas którego przeprowadzono prelekcję na temat zdrowego stylu życia oraz profilaktyki. Gmina Wschowa także udostępniła salę zlokalizowaną w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym przy ul. Niepodległości 1 we Wschowie, w celu przeprowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji we Wschowie w 2022 roku w ramach obchodów Międzynarodowego Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw uruchomiła punkt konsultacyjny działający przy Komendzie Powiatowej Policji we Wschowie, gdzie ofiary przestępstw mogły uzyskać szereg porad w kwestiach, gdzie dobro prawem chronione zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo np. znęcania się. Na stronie internetowej jednostki umieszczony został wykaz instytucji, które służą pomocą w razie doznania przemocy domowej.

#### **IV. Wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia.**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: Edukacja i promocja zdrowia jamy ustnej wraz z fluoryzacją kontaktową zębów u dzieci; monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodziny; realizowanie programów prozdrowotnych.

Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” S.C. jest jedynym Zespołem działających na terenie Miasta i Gminy Wschowa, który zajmuje się fluoryzacją zębów u dzieci. W roku 2022 u 1130 uczniów dokonano fluoryzacji jako profilaktyki przeciwpróchnicznej w szkołach. Ponadto w szkołach przeprowadzono 6780 zajęć edukacyjnych z zakresu higieny jamy ustnej. Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” S.C. jest jednym z Zespołów działających na terenie Miasta i Gminy Wschowa, który zajmuje się realizacją programów zdrowotnych wśród rodzin. W 2022 roku Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” S.C. realizował 13 programów prozdrowotnych:

1. Profilaktyka chorób układu krążenia
2. Edukacja w cukrzycy

### 3. Europejski Kodeks Walki z Nowotworami

- Otyłość
  - Alkohol
  - Środki psychoaktywne
  - Ekspozycja na promienie słoneczne
  - Edukacja we wszystkich okresach życia w zakresie prowadzenia samoobserwacji oraz podejmowania działań w celu wczesnego wykrywania i likwidacji czynników ryzyka nowotworowego
4. Profilaktyka chorób wieku rozwojowego
  5. Prowadzenie poradnictwa w zakresie zdrowego stylu życia
  6. Monitorowanie rozwoju dziecka
  7. Edukacja przedporodowa dla kobiet w ciąży
  8. Opieka okołoporodowa
  9. Edukacja w zakresie szczepień ochronnych
  10. Profilaktyka chorób zakaźnych w tym wszawicy
  11. Wzmacnianie Zdrowia psychicznego
  12. Profilaktyka fluorkowa
  13. Edukacja na temat uzależnień.

W 2022 roku w ramach zadania monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodziny Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med” zrealizował 249 wizyt pielęgniarskich oraz 818 wizyt patronażowych położnej.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie w roku 2022 zrealizowała 9 programów prozdrowotnych, które skierowane były do wszystkich klas z Szkoły Podstawowej nr 1 we Wschowie.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Bohaterów Westrplatte we Wschowie w 2022 roku zrealizowała 2 programy prozdrowotne oraz prowadzono „Szkołną Księgę Zdrowia”. Rodzice uczniów SP nr 2 brali udział w webinarium „Zdrowe dzieciaki to my” przygotowanym przez Narodowe Centrum Edukacji Żywnościowej jako odpowiedź na problemy zdrowotne dzieci i młodzieży, które wynikają z długotrwałego okresu nauki zdalnej. Szkoła pozyskała z fundacji e – Prosperity realizującej projekt pn „Dla Rodziny” pomoce dydaktyczne wykorzystywane na zajęciach m. in. „Scenariuszy profilaktycznych dla szkoły podstawowej ZDROWO ŻYĆ = PIĘKNIE ŻYĆ”. Na lekcjach wychowawczych oraz zajęciach edukacji wczesnoszkolnej pielęgniarka szkolna prowadziła pogadanki dotyczące właściwych postaw prozdrowotnych.

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie w 2022 roku zrealizowała jeden program Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, polegający na dostarczaniu dla uczniów owoców i warzyw, mleka oraz produktów mlecznych.

W Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Osowej Sieni w 2022 roku organizowała jeden program prozdrowotny polegający na dostarczeniu dla uczniów owoców i warzyw, mleka oraz produktów mlecznych.

Szkoła Podstawowa w Konradowie w ramach profilaktyki zdrowotnej zrealizowała 2 programy profilaktyczne pod nazwą „Bieg po zdrowie” i „Trzymaj formę”.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach w ramach profilaktyki zdrowotnej zrealizowała 2 programy prozdrowotne - program KOWR, polegający na dostarczaniu dla uczniów owoców i warzyw, mleka oraz produktów mlecznych oraz program profilaktyki czerniaka.

W Szkole Podstawowej w Lginiu realizowano 4 programy prozdrowotne: „Mleko i owoce w szkole”, „Mój styl życia a profilaktyka infekcji”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Budowanie świadomości prozdrowotnej w odniesieniu do profilaktyki próchnicy zębów wśród dzieci”.

#### **V. Wspieranie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny.**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakładał, że cel operacyjny jakim jest wspieranie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży; organizowanie festynów, imprez rekreacyjno-sportowych, działalność placówek wsparcia dziennego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie w 2022 roku współpracowało z Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. oraz ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu, w celu umożliwienia dzieciom z terenów wiejskich pochodzących z rodzin o niskich dochodach, dzieciom i młodzieży z mniejszymi szansami wypoczynku wakacyjnego na koloniach i obozach w okresie wakacji. W wyniku współpracy, z bezpłatnego wypoczynku w Domu Wczasowym „Wisła” Sokolec 33, 57-450 Wisła, skorzystało 25 dzieci, w tym 8 z gminy Wschowa.

Gmina Wschowa w 2022 roku zleciła ZHP Chorągiew Wielkopolska Hufiec Wschowa realizację zadania publicznego pod tytułem „Organizacja półkolonii o charakterze profilaktycznym”. Zorganizowano dwa turnusy półkolonii na Stacji Hufca ZHP Wschowa w

Lginiu. I turnus odbył się w terminie od 18 lipca 2022 roku do 22 lipca 2022 roku. II turnus odbył się w terminie od 25 lipca 2022 roku do 29 lipca 2022 roku. W półkolonii wzięło udział łącznie 200 dzieci. Z okazji 10 edycji Narodowego Dnia Sportu zostało zorganizowane dwudniowe wydarzenie o charakterze profilaktycznym i sportowo-prozdrowotnym. Dnia 17 września 2022 roku w sali widowiskowej Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie wyświetlono seans filmowy o charakterze profilaktycznym, pt. „Najlepszy”. Dla wszystkich zainteresowanych wstęp na seans filmowy był bezpłatny. Po seansie odbył się panel dyskusyjny z bohaterem filmu Panem Jerzym Górskim. Dnia 18 września 2022 roku odbył się bieg ulicami Wschowy pt. „Twarda Piątka”. Na wschowskim rynku, na uczestników wydarzenia, czekało mnóstwo atrakcji, m.in. zajęcia profilaktyczne i sportowe prowadzone na zlecenie Gminy Wschowa przez Pana Jerzego Górskiego.

Muzeum Ziemi Wschowskiej we Wschowie w 2022 roku w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny realizowało następujące działania służące organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny a także wspierające edukację dzieci i młodzieży:

- Ferie w Muzeum – „Jeden budynek – trzy opowieści” wykład i warsztaty, w których brało udział 16 osób,

- Noc Muzeów – oprowadzanie 43 osób po stałej wystawie

- Piknik Rycerski – „Średniowieczne miasto, przywilej króla Władysława Jagiełły, promocja Kuriera Wschowskiego” – działanie obejmowało około 600 osób,

- Lato w Muzeum – „W wiosce Galli” wykład i warsztaty, w których brało udział 12 osób

- Rajd na Wschowę – piknik wojskowy podczas którego odbywały się prelekcje i bezpłatny poczęstunek dla około 700 osób,

- Mikołajkowe Zabawy w Muzeum – wykład i warsztaty, w których udział brało 9 osób.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa w 2022 roku zorganizowała w okresie letnim „Wakacyjne wtorki”. Były to cykliczne zajęcia wakacyjne dla dzieci 6-7 letnich. Udział w nich brało 125 osób.

Biblioteka Publiczna we Wschowie zorganizowała rajd rowerowy „Rowerem do Rancza Rubin”. Udział wzięło 48 uczestników. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa przyłączyła się do obchodów 10 edycji Narodowego Dnia Sportu organizowanego w Gminie. Tworząc strefę kibica wspierano bieg charytatywny „Twardej Piątki”. Ponadto podczas obchodów Dni Wschowy Biblioteka Publiczna stworzyła strefę dziecka podczas Meczu Gwiazd na stadionie miejskim. W strefie dziecka prowadzone były zabawy plenerowe, wykonywanie kolorowych warkoczyków, malowanie buzi.

Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie, w 2022 roku w przeprowadziło szereg działań kulturalno-rozrywkowo-sportowych w ramach wspierania form organizacji czasu wolnego służącemu umacnianiu rodziny. Centrum Kultury i Rekreacji wspiera wszystkie lokalne szkoły i przedszkola w organizacji festynów, przedstawień, przeglądów, zawodów sportowych i imprez dla dzieci. Nieodpłatnie udostępniało nagłośnienie, salę widowiskową, salę sportową i prowadziło imprezy. W 2022 roku przeprowadziło następujące działania edukacyjno – kulturalne:

- Ferie w mieście 17.01-28.01.2022 r. bezpłatne zajęcia w pracowni plastycznej, zajęcia szachowe, zrealizowano bezpłatnie seans kinowy dla najmłodszych, zajęcia z tenisa stołowego w sali sportowej przy ul. Moniuszki. Podczas ferii zrealizowano zajęcia komercyjne: Survival dla dzieci na Szlaku Błuszczowym Nowe Ogrody. Nauka przez zabawę najwspanialsze doświadczenie. Uczestnicy wyprawy strzelali również z łuku i karabinka pneumatycznego pod okiem profesjonalistów. Drużyny składające się z 5 osób zdobywały punkty wykonując wszystkie zadania. Na zakończenie odbyło się pieczenie kiełbasek przy ognisku i wspólny odpoczynek. Nawet mieliśmy możliwość rozpalania ognia krzesiwem. W wydarzeniu udział wzięło ponad 30 dzieci. W czasie ferii zorganizowano również Warsztaty EKOTORBY ręczne malowanie toreb; dziecięca pracownia krawiecka; Warsztaty MINI łapaczy snów dla dzieci. W trakcie ferii odbył się Halowy Turniej Piłki Nożnej dla dzieci. W wydarzeniach podczas ferii udział wzięło łącznie około 250 dzieci z terenu Miasta i Gminy Wschowa.

- dnia 8 marca 2022 r. w Dzień Kobiet odbył się koncert Macieja Tachera, wstęp był wolny dla wszystkich, w wydarzeniu udział wzięło 170 osób

- dnia 22 marca 2022 r. odbył się Lubuski Festiwal Piosenki, który jest częścią Programu Promocji Twórczości Dzieci i Młodzieży PRO ARTE realizowanego w województwie lubuskim. Operatorem programu jest Regionalne Centrum Animacji Kultury, realizatorem jest Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie. PRO ARTE to cykl prezentacji artystycznych organizowanych na poziomie powiatowym i wojewódzkim. W eliminacjach udział wzięło 21 uczestników z terenu Miasta i Gminy Wschowa.

- dnia 30 marca 2022 r. w siedzibie Biblioteki Miasta i Gminy Wschowa CKiR zorganizowało spektakl słowno – muzyczny zespołu SEDNO działającego przy CKiR pt. "Naprawdę jaka jesteś..."

- w dniach 28.03.2022 r. oraz 04.04.2022 r. w CKiR odbył się Turniej Szachowy Juniorów Młodszych



- dnia 1 maja 2022 r. na boisku w Hetmanicach zorganizowano Otwarty Turniej Siatkówki Plażowej – otwarcie sezonu. W turnieju udział wzięło 11 par
- dnia 2 maja 2022 r. na wschowskim rynku otworzono sezonowy plac zabaw dla dzieci oraz zorganizowany był Dzień Flagi z animacjami dla dzieci. Ilość uczestników ok. 150 osób
- dnia 3 maja.2022 r. w Parku 1000-lecia zorganizowaliśmy Bieg Konstytucji 3 Maja. W zawodach wystartowało ponad 100 osób. Najmłodszy mieli do pokonania 200 m, dzieci w wieku 8-14 lat – 400 metrów, młodzież – 800 m, a dorośli 1200 metrów. W biegu KAŻDY był wygrany. Tego dnia odbył się również Festiwal Święto Kolorów.
- dnia 7 maja 2022 r. CKiR było współorganizatorem I Przeglądu Pieśni Patriotycznej Chórów Senioralnych. W przeglądzie udział wzięło 5 chórów (Wschowa Chór Kantylena i Chór Lutnia, Chór Cecylia Święciechowa, Chór Męski im. Karola Kurpińskiego Włoszakowice)
- dnia 4 czerwca 2022 r. współpracy przy organizacji Gminnego Dnia Dziecka
- dnia 12 czerwca 2022 r. w CKiR odbył się Turniej Par Brydża Sportowego o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa. W turnieju udział wzięło 14 par ze Wschowy, Góry, Głogowa, Leszna . Po zaciętej rywalizacji pierwsze miejsce zajęła para DK Góra – Stanisław Milaszewicz – Zbigniew Ćwiertniak, dwa kolejne miejsca zajęły pary reprezentujące miejscową drużynę Tomasz Konopka – Andrzej Szkiel oraz Andrzej Kałużny – Arkadiusz Skonieczny
- od dnia 14 czerwca 2022 r. w ramach obchodów Dni Miasta 2022 w siedzibie Muzeum Ziemi Wschowskiej przy Placu Farnym 3 zorganizowana była wystawa wschowskich modelarzy sekcji Piorun CKiR. Wystawę czynna był do 28.06.2022 r.
- dnia 16 czerwca 2022 r. w siedzibie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy odbył się spektakl słowno – muzyczny pt. "Wschowa w słowach..." w wykonaniu zespołu SEDNO działającego przy CKiR. Uczestników 31 osób
- 9 czerwca 2022 r. do listopada 2022 r. CKiR realizował projekt pn. „W poszukiwaniu zjednoczonej Europy” z Programu Współpracy Interreg VA Brandenburgia – Polska 2014-2020. W ramach realizacji projektu odbyła się sesja autorska Dominika Woźniaka. Praca powstała na wielkoformatowych płytach 2,8 m wysokości ok. 6 m szerokości. Pracę pana Dominika podziwiać można było w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wschowie. Artysta na oczach publiczności malował obraz. Chętne osoby mogły wziąć udział w warsztatach rysunku
- dnia 6 sierpnia 2022 r. odbyło się Kino Plenerowe na leżakach udział wzięło około 100 osób
- dnia 26 sierpnia 2022 r. Sensoplastyka w Parku 1000-lecia odbywały się zajęcia plastyczne dla 22 dzieci

- dnia 15 października 2022 r. miał miejsce plener pn. Rzeźby dyniowe na wschowskim rynku,
- dnia 28 października 2022 r. odbył się koncert Grzegorza Dolacińskiego i Tomasza Łuczaka, wstęp wolny; udział brało około 80 osób uczestników
- dnia 6 listopada 2022 r. odbył się koncert zespołu Pracownia 06, wstęp wolny; udział brało około 80 osób
- dnia 17 listopada w Szkole Podstawowej nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie oraz Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie w ramach warsztatów poprzedzających XIX Królewski Festiwal Muzyki odbyły się prelekcje pod hasłem: "Laboratorium szczęścia" prowadzone przez pana Mateusza Rusowicza. Dzieci i młodzież pracowała nad tematami związanymi z kulturą w funkcji społecznej, w social mediach, kiedy kultura wspiera efektywność w pracy
- dnia 26 listopada 2022 r. odbył się koncert Tomasza Hasnera wraz z synem, uczestników było około 50 osób,
- dnia 4 grudnia 2022 r. Oficjalne Otwarcie Lodowiska oraz Powitanie Św. Mikołaja
- dnia 18 grudnia 2022 r. miała miejsce Wigilia Miejska wraz z Jarmarkiem Bożonarodzeniowym na wschowskim rynku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie w 2022 roku przeprowadziło Kampanię pn. „Rodzina Zastępcza – Bezpieczny Przystanek - I Ty możesz zostać rodzicem zastępczym”, w ramach której Pracownicy uczestniczyli m.in.:

- w dniu 17 lipca 2022r. podczas Lubuskiego Pikniku Zdrowia i Profilaktyki na Wschowskim Rynku promowało ideę rodzicielstwa zastępczego. Osoby dorosłe odwiedzające stoisko PCPR mogły uzyskać informację na temat rodzicielstwa zastępczego, otrzymać ulotki informacyjne oraz drobne gadżety. Dla najmłodszych przygotowane zostały atrakcje m.in. zaplatanie kolorowych warkoczyków, kolorowe tatuaże oraz stoisko z kolorowankami i układankami.
- w dniu 27 sierpnia 2022r. podczas Powiatowo – Gminnego Świąta Plonów w Siedlnicy promowało ideę rodzicielstwa zastępczego. Osoby dorosłe odwiedzające stoisko PCPR mogły uzyskać informację nt. rodzicielstwa zastępczego, otrzymać ulotki informacyjne oraz drobne gadżety. Dla najmłodszych przygotowane zostały atrakcje m.in. zaplatanie kolorowych warkoczyków, kolorowe tatuaże oraz stoisko z kolorowankami i układankami.
- w dniu 24 września 2022 roku w miejscowości Kamienna koło Lipinek odbył się Piknik Rodzinny dla dzieci i rodzin z pieczy zastępczej (rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych). Wydarzenie zostało zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie z okazji obchodów 20-lecia Powiatu Wschowskiego, w którym wzięło udział około 120 osób. Uczestnicy imprezy bawili w scenerii dzikiego zachodu na Ranczo

Lucky. W pikniku uczestniczyły rodziny zastępcze wraz z dziećmi, wychowankowie domów dziecka. Dla uczestników pikniku zorganizowano wiele ciekawych atrakcji m.in. dmuchana zjeżdżalnia, gry i zabawy z animatorami w stylu dzikiego zachodu, zumba, zaplatanie warkoczyków, robienie tatuaży, malowanie twarzy, stoisko z grami i kolorowanymi. Dzieci miały też okazję malować farbami na folii, a także zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie w specjalnie dedykowanej dla tej imprezy ramce w stylu western. Wszyscy, zarówno dorośli, jak i dzieci mogli skorzystać z przejażdżek na koniu lub kucyku oraz zaprzyjaźnić się ze zwierzętami mieszkającymi na ranchu, takimi jak konie, owce, alpaki, kozy, czy króliki. Całe wydarzenie odbywało się przy oprawie muzycznej przygotowanej przez DJ. Skoczne nuty zumbi poderwały do tańca zarówno dzieci, jak i ich opiekunów i towarzyszyły im do zakończenia imprezy. Piknik był doskonałą okazją do spotkania się, wymiany doświadczeń oraz wzajemnej integracji.

W roku 2022 Straż Miejska we Wschowie brała udział w Festynach plenerowych organizowanych przez Gminę Wschowa tj. Dzień Dziecka oraz Festynie Rodzinnym ( Św. Mikołaj) w Festynie Rodzinnym „Święto Kolorów”. Imprezy skierowane były do wszystkich mieszkańców Gminy Wschowa.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie zorganizowała 2 olimpiady sportowe, 2 festyny szkolne z okazji Dnia Dziecka i „Dzień Sportu” oraz 2 spotkania sportowe ze znanymi sportowcami.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie zorganizowała 2 imprezy rekreacyjno- sportowe na rzecz rodziny: festyn z okazji Dnia Dziecka oraz „Sportowy Start” .

Szkoła Podstawowa w Lginiu w 2022 roku organizowała na rzecz rodziny we współpracy z Radą Sołecką, Kołem Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Strażą Pożarną - „Dzień Babci i Dziadka”, „Powitanie wiosny”, „Jasełka”, „Mikołajki”, „Noc w szkole” oraz wspólne kolędowanie i wycieczki.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach zorganizowała w ramach wspierania organizacji wolnego czasu służącego umacnianiu więzi rodziny 3 imprezy, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Osowej Sieni 2 imprezy szkolne, natomiast Szkoła Podstawowa w Konradowie 1 imprezę.

Od września 2022 roku na terenie Gminy Wschowa funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego, która prowadzona jest w formie opiekuńczo - specjalistycznej dla dzieci w wieku od 7 do 15 roku życia. Placówka jest przeznaczona dla 15 dzieci z terenu gminy Wschowa. Placówka działa przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie.

Placówka realizuje następujące zadania:

- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego poprzez prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych oraz treningów umiejętności,
- organizację zabaw i zajęć sportowych,
- stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań, kształtowanie postaw prospołecznych,
- prowadzenie edukacji i udzielanie wsparcia dla rodzin,
- terapię pedagogiczną, psychologiczną, socjoterapię oraz inne zajęcia zgodnie z ustalonymi indywidualnymi programami korekcyjnymi podopiecznych.

Ponadto zadaniem placówki jest współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka, placówkami oświatowymi, kuratorami, podmiotami leczniczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie wytypowali do placówki w 2022 roku 22 dzieci.

## **VI. Reintegracja rodziny.**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakładał, że cel operacyjny jakim jest reintegracja rodziny zostanie osiągnięty poprzez planowanie i wdrażanie procesu odbudowywania więzi w rodzinach, w których na skutek kryzysu więzi te zostały zerwane bądź nadszarpnięte.

W ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie świadczył pomoc w formie prowadzonej pracy socjalnej. Praca socjalna prowadzona była z rodzicami biologicznymi, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej celem ich powrotu do rodziny naturalnej. Natomiast pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie (koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej) pracowali z rodzinami zastępczymi i sukcesywnie dokonywali okresowej oceny sytuacji dziecka oraz sytuacji rodzin zastępczych. W roku 2022 jedno dziecko z placówki opiekuńczo – wychowawczej powróciło do rodziny biologicznej, natomiast jedno dziecko z placówki opiekuńczo – wychowawczej zostało umieszczone w niezawodowej rodzinie zastępczej oraz dwójka dzieci z placówki opiekuńczo – wychowawczej została umieszczone w pieczy zastępczej, 4 dzieci przebywające w pieczy zastępczej usamodzielniało się.

## VII. Tworzenie systemu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest tworzenie systemu wsparcia rodziny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: uczestnictwo w szkoleniach dotyczących wspierania rodziny w zakresie pełnienia jej prawidłowej funkcji opiekuńczo-wychowawczej; organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających; Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w 2022 roku w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz poszarzenia wiedzy merytorycznej w zakresie pracy z rodziną niewydolną wychowawczo uczestniczyli 9 szkoleniach z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo.

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie ogłaszał nabór na rodziny wspierające. Żadna rodzina nie zgłosiła się do pełnienia w/w funkcji. W związku z powyższym w Gminie Wschowa w 2022 roku nie organizowano szkoleń dla rodzin wspierających.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która kształtuje osobowość człowieka, jego styl życia oraz system wartości. Ta jednostka jest i powinna być szkołą zaradności i aktywnego rozwiązywania problemów, jednak ta grupa społeczna często napotyka pojawiające się zagrożenia, które mają wpływ na prawidłowy jej rozwój. Nie wszystkie te jednostki są zdolne do samodzielnego działania i wypełniania podstawowych funkcji, dlatego wsparciem jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która zapewnia rodzinom z problemami odpowiednią pomoc.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina ponosi odpłatność według następujących zasad:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela wskazuje liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które Gmina Wschowa w latach 2018 – 2022 ponosiła odpłatność.

Forma pieczy zastępczej	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
rodzina zastępcza spokrewniona	13	14	16	15	18
rodzina zastępcza niezawodowa	1	3	7	6	9
rodzina zastępcza zawodowa	1	1	2	2	1
pogotowie rodzinne	3	3	0	0	0
placówki opiekuńczo- wychowawcze	13	17	16	15	24
<b>Łączna liczba osób</b>	<b>31</b>	<b>38</b>	<b>41</b>	<b>38</b>	<b>52</b>
<b>Koszty współfinansowania pieczy zastępczej przez Gminę Wschowa</b>	<b>247773,50</b>	<b>309957,85</b>	<b>392800,05</b>	<b>408650,13</b>	<b>505404,14</b>

Poniższa tabela przedstawia koszty Gminy Wschowa w latach 2018 - 2022 ponoszone za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Forma pieczy zastępczej	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
<b>Odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych</b>	63001,42	78429,61	98830,07	97616,81	101387,90
<b>Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych</b>	184772,08	231528,24	293969,98	311033,32	404016,24

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie nawiązują kontakty z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej i ustalają sytuację życiową, finansową, mieszkaniową i zdrowotną rodziców biologicznych oraz czy istnieje szansa na powrót dziecka do rodziny biologicznej.

## PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 pozwolił na zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie gminy Wschowa wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia. Wszystkie instytucje w swoich działaniach dążyły przede wszystkim do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu jej stabilności życiowej. Praca z rodziną polegała szczególnie na prawidłowym diagnozowaniu rodziny, określeniu wspólnie z rodziną jej podstawowych problemów i potrzeb, zmotywowaniu rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonywania problemów, sporządzaniu planu pomocy rodzinie z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną, zorganizowaniu wsparcia środowiskowego przy współpracy wszystkich zainteresowanych służb i instytucji, pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny, w szczególności pomocy w usunięciu czynników zakłócających osobiste wychowywanie dzieci (rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych), pomocy w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, wspieranie rodziny w uzyskaniu zatrudnienia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspieraniu rodziny w dążeniu do pokonywania problemów, budowaniu i utrwalaniu w niej wiary we własne siły. To zadanie przede wszystkim spoczywało na asystencie rodziny. Aby jednak praca nad rodziną przynosiła rezultaty, niezbędna była nieustanna współpraca wszystkich służb powołanych do tego celu.

Podsumowując można stwierdzić, że pomoc jaką oferowały instytucje zabezpieczyły prawidłowe funkcjonowanie rodziny we wszystkich jej obszarach. W sytuacjach kryzysowych rodziny z terenu Miasta i Gminy Wschowa mogą liczyć na pomoc specjalistów i profesjonalistów, którzy oferują swoim mieszkańcom nie tylko pomoc finansową, ale również rzeczową i doradczą, poczynając od pedagogów w szkołach, przez terapeutów, konsultantów, asystentów rodziny, kuratorów, policję, czy pielęgniarki środowiskowe, po pracowników socjalnych.

Ważną rolę w systemie wsparcia rodziny odegrało dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej i dzielnicowych policji, przy współpracy z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie a przede wszystkim dobra komunikacja pomiędzy nimi. Dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna, rekreacyjna i sportowa służyła rozwijaniu różnych sprawności i umiejętności spędzania czasu z największym pożytkiem dla zdrowia fizycznego i psychicznego rodzin. Dużą

kreatywnością w tym zakresie wykazali się między innymi pracownicy Muzeum Ziemi Wschowskiej, Biblioteki Publicznej we Wschowie oraz Centrum Kultury i Rekreacji.

Działania zintegrowanego systemu pomocy w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023, w 2022 roku przyczyniły się do stworzenia w rodzinach optymalnych warunków dla ich prawidłowego funkcjonowania oraz do poprawy stylu i jakości ich życia.

Sporządziły:

Wiesława Kruk

Katarzyna Olszewska